

dan Tro tilstede i Folkethinget, vilde det ikke kunne have nogen afgjørende Betydning for Sagens Afgjørelse i dens endelige Stilling. Regeringens Opfattelse vilde i alt Fald være ligesaa væsentlig. Jeg har nu været Medlem af den Regering, der to Gange har forelagt dette Forslag for Rigsdagen, og jeg har aldrig tænkt mig, at det kunde have den Betydning.

Dette er altså min Hovedindvending, at Landsthinget ved det foreslaaede Skridt overskrider de Grændser, som Forfatningen har draget for dets Virksomhed, og hermed kunde jeg da lade det beroe. Da der for mig vil ligge en uovervindelig Skranke i det af mig alt Anførte, saa behøvede jeg aldeles ikke at tage Hensyn til Adressens Indhold. Men jeg skal ikke undslaae mig for endnu at tilføie nogle Ord om selve dette Indhold, og jeg vil da aabent vedkjende mig, at selv om der ikke var ringeste Tvivl tilstede om Forsamlingens forfatningsmæssige Competence til at kunne indgive nærværende Adresse, vilde dens Indhold alene være mig tilstrækkeligt til ikke at kunne deeltage i den. Bistnok er der Meget deri, der er af den Art, at enhver Dansk godt kan underskrive det, men det er da tillige Udtryk af en saa almindelig Bestaffenhed, at jeg heller ikke indseer, at der om dem kan fra nogen Side reises nogen Tvivl, eller at der er nogen synderlig Fornødenhed for at udtale dem. Men der er tillige meget Andet i Adressen, om hvilket jeg maa udtrykke mig med langt større Varsomhed. I det Hele maa jeg bemærke, at Adressen synes mig paa ingen Maade at være klar, tydelig og bestemt. Det er en Forbring, som det forekommer mig, man vel kan være berettiget til at gjøre, naar en Deel af den lovgivende Magt træder frem og nedlægger sine Ønsker, sine Anskuelser for Thronens God, at de Udtryk, der da vælges, alle ere bestemte, at de ere langt fra at kunne misforstaaes, at kunne forståes paa forskjellige Maader eller vel endog at kunne betegnes som tvetydige. Det kan jeg nu ikke indrømme er Tilfældet med den Affattelse, Adressen har faaet. Der er gjort opmærksom paa, at den naturligtvis er fremkommen ved Indrømmelser fra forskjellige Sider. Ja, ved ethvert politisk Skridt af en større Betydning, hvor man ønsker at samle Mænd

af forskjellige Anskuelser om en sælles Udtalelse, er det jo ganske sikkert nødvendigt, at slige Indrømmelser maae gjøres; men jeg maa gjøre opmærksom paa de forskjellige Maader, paa hvilke saadanne Indrømmelser kunne foregaae. Den gjensidige Tilnærmelse kan der enten bannes Vej for derved, at man aldeles unblader at udtale sig om det, hvorom der er divergerende Anskuelser, at man indskrænker sig til ene og alene klart og bestemt at udtale sig om det, hvorom fuld Eviighed kan opnaaes. Men man kan ogsaa ad en anden Vej gjøre gjensidige Indrømmelser, og det er denne sidste, jeg troer er den urette Vej. Man kan nemlig indrette Udtalelserne saaledes, at man lader dem berøre ogsaa de omtvistede Forhold, naar man kun bliver ved at rette dem og rette dem saa længe, indtil de faae en saadan mere almindelig Form, hvorved de saavel kunne tiltale den Ene som den Anden. Det er dette, jeg maa antage paa forskjellige Steder er skeet. Jeg vilde ellers ikke kunne forklare mig, hvorledes i. Ex. den ærede Ste Landssthingsmand for 2den Aarreds (Christensen), der jo var en af de ærede Landssthingsmænd, der stillede Forslaget til en Tilspøielse til Finantsloven, og som selv har udtalt om dette Forslag, at det var saa misbilligende som vel muligt, hvorledes han nu kan erklære sig aldeles enig med og fuldkommen tilfredsstillt ved den hele Retning af Adressens Indhold, der er udgaaet fra Mænd af en meget forskellig Anskuelse, og der specielt vil sees at være fremkaldt fra en Side, der ved den nævnte Leilighed er optraadt saa skarpt imod den ærede Landssthingsmands Forslag. Den ærede Landssthingsmand mener imidlertid at kunne være berettiget til at sige, og jeg skal ikke paa nogen Maade benægte, at han har denne Berettigelse, at dette Forslag er i god Overensstemmelse med det foregaaende, at det, som han udtrykte sig, seiler i dets Rjølband. (Christensen: Det var Ministerens Ord, som jeg citerede!). Det var Ministerens Ord, som jeg forstod, at den ærede Landssthingsmand gjorde til sine. Det ærede Medlem meente altså, at dette Forslag seilede i Rjølbandet af det tidligere Forslag, som han med megen Beilagelse faae ikke lod sig føre igjennem. Den ærede Landssthingsmand er saaledes tilfreds